

25 mars 2017

Håll Er Vakna Och Be

Att vaka med Jesus i Getsemane

Predikan i Betelkyrkan Jönåker

Kunde ni då inte vaka en kort stund med mig? (Matt 26:40)

Bibeltext

Sedan gick Jesus med dem till en plats som heter Getsemane, och han sade till lärjungarna: "Sitt här, medan jag går dit bort och ber." Han tog med sig Petrus och Sebedeus båda söner. Ängslan och ångest kom över honom, och han sade till dem: "Min själ är djupt bedrövad, ända till döds. Stanna kvar här och vaka med mig." Och han gick lite längre bort, föll ner på ansiktet och bad: "Min Fader, om det är möjligt, låt denna kalk gå ifrån mig. Men inte som jag vill utan som du vill." När han kom tillbaka till lärjungarna och fann att de sov, sade han till Petrus: "Kunde ni då inte vaka en kort stund med mig? Håll er vakna och be, så att ni inte kommer i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt." Sedan gick han bort för andra gången och bad: "Min Fader, om denna kalk inte kan tas ifrån mig, utan jag måste dricka den, så ske din vilja." Han kom tillbaka och fann ännu en gång att de sov, så tunga av sömn var deras ögon. Då lämnade han dem och gick åter bort och bad för tredje gången med samma ord. Sedan gick han till lärjungarna och sade till dem: "Ni sover nu och vilar er. Se, stunden har kommit, då Människosonen skall överlämnas i syndares händer. Stig upp, låt oss gå. Se, han som förräder mig är nu här." (Matteusevangeliet 26:36-46)

Inledning

När vi kommer in i vår text ska Jesus snart gå till korset och bära hela mänsklighetens synd inför Fadern och dö en syndares död i vårt ställe, trots att han var oskyldig. *Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud (2 Kor 5:21).* Det är det allra största med kristen tro, att Gud behandlade Jesus som en skyldig syndare för att kunna behandla oss som oskyldiga.

Innan Golgata händer dock några saker i Matteusevangeliet: Jesus håller sitt stora tal om tidens slut (Matt 24-25), han förutsäger sin död (Matt 26:1-5), blir

smord inför sin begravning av en kvinna i Simon den spetälskes hus (Matt 26:6-13), Judas går till översteprästerna och lovar att förråda Jesus mot 30 silvermynt (Matt 26:14:16), Jesus firar påskmåltiden med sina lärjungar, förutsäger Judas förräderi, och instiftar nattvarden och sjunger lovsången (Matt 26:17-30), för att sedan gå till Olivberget, och förutsäger Petrus (och alla de andras) förnekelse av honom (Matt 26:31-35). Sedan går Jesus och lärjungarna till Getsemane, som vår text handlar om och som vi strax kommer tillbaka till. I slutet av vistelsen i Getsemane kommer Judas med översteprästerna och en folkhop med svärd och påkar och förråder och griper Jesus, alla lärjungar överger honom, och han förs inför Stora Rådet där han blir funnen skyldig till hädelse. Utanför på gården förnekar Petrus Jesus tre gånger, och därefter gal tuppen. Jesus förs sedan inför Pilatus, den romerske landhövningen, samtidigt som Judas ändrar sig och tar sitt liv. Inför Pilatus avgörs Jesu öde: han, som var oskyldig, utlämnas till att korsfästas istället för en rövare och våldsman, Barabbas, som släpps fri. Soldaterna tar sedan hand om honom, hånar och misshandlar honom, och för sedan ut honom till Golgata och spikar fast honom på korset. Några timmar senare kommer ett mörker över hela jorden, Jesus ropar och ger upp andan, förlåten templet rämnar och en evig försoning är vunnen genom hans blod. Och på tredje dagen uppstår han, pris ske Gud, så att var och en som tror inte skall gå förlorad utan ha evigt liv!

Men innan Golgata sker något avgörande i Getsemane. Där kämpar Jesus en hård bönekamp för att vinna seger över sin egen ångest och vanda inför det som väntar. Han vet att han måste gå korsets väg, och inte bara dö en blodig död orsakad av människornas hat utan också måste utstå det faktum att Fadern skall lägga all världens synder på hans axlar och behandla honom som om han vore skyldig till alltsammans. Därav kampen i Getsemane. Där talar Jesus om kalken han måste dricka — en gammaltestamentlig symbol för att Guds rättfärdiga vrede skall drabba inte bara synden och ondskan utan också syndaren och den som gör det onda — och ber om att få slippa om det är möjligt. Men Jesus böjer sig till sist och accepterar Faderns vilja: *Min Fader, om denna kalk inte kan tas ifrån mig, utan jag måste dricka den, så ske din vilja.* Bönekampen i Getsemane sätter punkt för upptakten till det Gud skall göra, och från och med nu kommer det att hända precis som Fadern har bestämt: Jesus går till korset och vinner frälsning åt hela världen genom att vara lydig ända till döden. Därför har Gud upphöjt honom och gett honom Namnet över alla andra namn som alla knän skall böjas för, och alla tungor bekänna att Jesus är Herren Gud Fadern till ära (Fil 2).

Predikan

1. Viktiga observationer kring Jesu bönekamp i Getsemane

1.1. Jesu bönekamp var ingen ytlig kamp, det var en kamp på liv och död.

Min själ är djupt bedrövad, ända till döds. Lukas tillägger att *han bad allt ivrigare, och svettdropparna blev som blod* (Luk 22:44). Jesus är Kristus, kommen i köttet, Gud som uppenbarades som människa, Ordet som blev kött och bodde i bland oss. Han är Gud Sonen, lika gudomlig som Fadern, men den här kampen fick Jesus utstå som människa. Hans ångest var verklig.

1.2. När bönekampen var över kunde Jesus se farorna i vitögat utan att frukta. Han säger ju till de sömniga lärjungarna: *Ni sover nu och vilar er. Se stunden har kommit, då Människosonen skall överlämnas i syndares händer. Stig upp, låt oss gå. Se, han som förräder mig är nu här.* Se med vilken styrka och vilket mod Jesus går rakt in i faran. Strax innan är han bruten av ångest, men en stund senare kan han räta på ryggen igen och se faran i vitögat. Lukas tillägger också: *en ängel från himlen visade sig och gav honom kraft* (Luk 22:43). Och Hebreerbrevet 5:7: *han blev bönhörd och tagen ur sin ångest.*

1.3. Se också med vilken ödmjukhet Jesus agerar. Han som är kungars kung och herrars herre, låter sig gripas av en pöbel som leds av en förrädare. Han som *kunde har bett sin Fader om tolv legioner änglar till sin tjänst* låter sig gripas av människor som är behärskade av hat, avundsjuka och högmod.

1.4. Jesu bönekamp i Getsemance var unik och hade ett unikt syfte. Men den tjänar också som en förebild för alla troende under alla tider. Närhelst Gud vill göra något för att föra människor till sig finns det en bönekamp att utkämpa, där bedjaren måste ta sig igenom sin ängslan, sin ångest och lägga ner sin egen vilja helt inför Gud och göra sig lydig. Vi har Elias bönekamp på berget Horeb som gav honom mod att inte ge upp utan gå tillbaka till Israel och bekämpa avgudadyrkan och utse Elisa till profet, bönekampen i övre salen fram till pingstdagen som ledde fram till en andeutgjutelse och 3000+ själars frälsning, vi läser om Epafras som *kämpar för er i sina böner, för att ni skall stå fasta, fullkomliga och helt övertygade om allt vad Gud vill* (Kol 4:12), och Jesus själv som innan han utväljer vilka som skall bli apostlar bland lärjungarna kämpar en hel natt i bön (Luk 6:12), osv. Bönekamp föregår alltid seger. Utan kamp, ingen seger.

2. HUVUDPUNKTEN: *Kunde ni då inte vaka en kort stund med mig? Håll er vakna och be, så att ni inte kommer i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.* (Matt 26:40-41)
- 2.1. *Kunde ni då inte...*-här klagar Jesus på ett sätt som knappast har motstycke någon annanstans i evangelierna. Det är ungefär som att hans hjärta brister när han ser att trots vad han går igenom så förstår lärjungarna ingenting, utan har somnat. I King James är versen översatt ungefär: *Vad, kunde ni inte vaka en enda timme med mig?* Reformationsbibeln säger ungefär likadant: *Så ni kunde inte vaka en timme med mig?* Varför denna klagan. Jo...
- 2.2. Jesus vill vaka och be *med oss*. Jesus gick *med* lärjungarna till Getsemane, och han *bjuder in dem* att dela bönekampen med honom. *Stanna här och vaka med mig*. Trots att han redan vet att de alla skall svika honom, vill han ändå ha sina lärjungar med sig i kampen för det som är hans uppdrag: att försona världen med Gud. Och detta gäller nu som då: *Jesus sitter på Faderns högra sida och ber för oss* (Rom 8:34), *och han vill att vi på samma sätt skall be till Fadern i hans namn: att be tillsammans med Jesus*. Är inte denna inbjudan fantastisk? Vill du inte be tillsammans med Jesus idag?
- 2.3. Jesus vill *vaka* med oss. Grundtextens ord är *gregoreo* och betyder ytligt sett att vara vaken, bli väckt från sömn. Ett lexikon säger att ordet används bildligt om *att ta sig i akt så att man inte genom slarv och lättja plötsligt överraskas av en destruktiv katastrof*. Jesus använder ordet tre gånger i Matteusevangeliet innan detta tillfälle och alla tre under sitt tal om tidens slut (Matt 24:42-43, 25:13) där budskapet är: *Vaka därför, för ni vet inte dagen eller stunden då Människosonen kommer* (Matt 25:13 SRFB16).
- 2.4. Jesus vill vaka en *kort stund* med oss. En del översätter det med *en timme* (grek *hora*, jfr eng *hour*). Framför står det *mia* vilket betyder *en enda, någon*. Reformationsbibelns översättning är alltså väldigt korrekt: *en enda timme*. Frågan till oss är alltså: kan vi tänka oss att vaka med Jesus *en enda timme*? Alla har vi 24 timmar per dygn. Kan vi avsätta en timme nu och då för att vaka med Jesus? Be tillsammans med honom? Eller kommer Jesu återkomst att bli som i Getsemane: *När han kom tillbaka till lärjungarna och fann att de sov, sade han till Petrus: Kunde ni då inte vaka en kort stund med mig?*
- 2.5. Jesus uppmanar oss att *hålla oss vakna och be så att vi inte kommer i frestelse*.
- 2.5.1. *Håll er vakna...*-församlingens värsta fiende i de yttersta tiderna är den andliga sömnaktigheten, att liksom lärjungarna blev trötta och

somnade för att det var sent, så skall församlingen på grund av den yttersta tidens strömningar falla i andlig sömn och inte kunna dela bönekampen med Jesus så att Guds vilja får ske. Därför säger Jesus till oss: *håll er vakna*.

2.5.2. ...och be...-sömnaktighetens motsats är bön. Den som ber håller sig andligt vaken och faller inte in i den sömnaktighet som världen vill dra oss in i. Någon kanske säger: men jag vet inte vad jag skall säga. Oroa dig inte för det, det är inte för de många ordens skull som du får bönesvar utan det är ditt hjärtas inställning som avgör saken, och det faktum att du är tillsammans med Jesus. Och glöm aldrig: när du vakar med Jesus, ber han också för Dig!

2.5.3. ...så att ni inte kommer i frestelse. Bön handlar om mycket, men i det här sammanhanget om något som verkar förebyggande mot frestelser och kraft att övervinna prövningar och svårigheter. Den som ägnar mycket av sin tid åt att vara tillsammans med Jesus faller inte lika lätt för frestarens inviter.

2.6. Jesus visar oss hur detta skall kunna ske: genom att *Anden är villig* för köttet *är svagt* och till ingen nytta. Vi ska vara mycket medvetna om varför lärjungarna misslyckades med att be med Jesus i Getsemane. För det första, de hade ännu inte förstått att korset var nödvändigt. För det andra förstod de säkerligen inte fullt ut vem Jesus var, trots att de var övertygade om att han var Messias, men inte att han var Gud Sonen kommen i köttet som skulle bära världens synd. För det tredje förlitade de sig fortfarande alltför mycket på det mänskliga, köttet, vad de själva kunde åstadkomma: de var ännu inte döpta i den helige Ande, som är bönens Ande, och flera av dem kanske ännu inte var födda på nytt genom Andens kraft. Därför säger Jesus: *Anden är [sannerligen/verkligen]¹ villig men köttet är svagt*. (Ordet *villig* betyder *redo, villig*, jfr Rom 1:15, ordet *svagt* betyder *svagt, sjukt, handikappat*). Den som skall dela Jesu bönekamp i Getsemane eller bönekampen kring något som Gud vill göra i den här världen måste ha fått Guds Ande in i sitt hjärta, för det är därifrån kraften kommer, och inte bara kraften utan *viljan* att gå in i kampen. Är det inte det vi alla behöver?

---

¹ Det grekiska ordet *men* som översättes *sannerligen, verkligen* finns i grundtexten i Matt 26:41 men finns inte med i någon av de svenska översättningar jag konsulterat (1917, B2000, SFB98, SBF15, SRFB), vilket är en smula märkligt.

Avslutning

Vill du vaka med Jesus en kort stund idag? Vill du be att Anden får komma över dig så att du helt och fullt kan överlämna dig till Guds vilja som Jesus gjorde?

Vill du be tillsammans med Jesus idag? Låt oss be och åkalla hans namn. Amen!